

EU-UKRAINE CIVIL SOCIETY PLATFORM		ПЛАТФОРМА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС
--	---	--

17-те засідання, Рим, 11 липня 2025 року

СПІЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ

Платформа громадянського суспільства ЄС-Україна (ПГС) є одним з органів, створених відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (ЄС). ПГС надає можливість організаціям громадянського суспільства обох сторін відстежувати впровадження Угоди з точки зору громадянського суспільства та готувати рекомендації для органів влади обох сторін. 17-те засідання ПГС відбулося під спільним головуванням Марціна Новацького з Європейського економічного і соціального комітету та Надії Афанасьєвої з Українського інституту міжнародної політики.

Члени Платформи обговорили ключові аспекти європейської інтеграції України у контексті десятиріччя діяльності ПГС як інституційного майданчика участі громадянського суспільства в цьому процесі, зокрема в частині зміцнення ролі громадянського суспільства у формуванні політик, розвитку людського капіталу, двосторонньої економічної співпраці, модернізації різних секторів економіки та сфер суспільного життя, їх цифрової трансформації, а також забезпечення інклюзивної відбудови України відповідно до європейських цінностей та принципів сталого розвитку.

Члени ПГС

1. закликають органи влади ЄС і України максимально сприяти та прискорити процес переговорів про вступ України до Європейського Союзу, щоб відповісти на вибір та очікування українського суспільства і гарантувати відновлення суверенітету та територіальної цілісності України, а також встановлення миру і безпеки в Європі; у зв'язку з цим просять відкрити всі кластери переговорів про вступ України до ЄС до кінця 2025 року;
2. вітають продовження тимчасового захисту українців у державах-членах ЄС до 4 березня 2027 року, а також рекомендації Ради щодо підтримки біженців, і наголошують, що їм мають бути надані такі самі права, як і громадянам ЄС, у сфері охорони здоров'я та доступу до ринку праці; у цьому контексті підкреслюють роль соціальних партнерів, які можуть використати колективні переговори та спеціальні заходи для сприяння інтеграції працівників та запобігання їх експлуатації та соціальному демпінгу;
3. вітають підписання Україною та Радою Європи Угоди про створення Спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України як важливий крок на шляху до притягнення російського керівництва до відповідальності за злочин агресії;
4. вітають завершення переговорів щодо перегляду Угоди про поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі (УПВЗВТ) між ЄС та Україною як значущий крок на шляху до поступової інтеграції України до єдиного ринку ЄС та її майбутнього вступу до Європейського Союзу, і закликають органи влади ЄС та України невідкладно завершити та імплементувати переглянуту угоду, забезпечити прозорість усього процесу, зокрема шляхом залучення громадянського суспільства, та надати цільову підтримку секторам та громадам, які зазнали впливу перехідного періоду;

5. наголошують на необхідності сприяння діалогу з організаціями громадянського суспільства та соціальному діалогу щодо соціальних, економічних та трудових реформ;
6. засуджують нещодавні напади на права профспілок в Україні, включаючи арешт керівника Федерації профспілок України та нещодавнє захоплення Будинку спілок; наголошують, що в нинішніх умовах профспілки відіграють ключову роль у підтримці переміщених працівників та сприянні соціальному діалогу;
7. закликають до виконання угод, укладених під час Конференції з відновлення України в Римі 10-11 липня 2025 року, та наголошують на необхідності спрямування спільних зусиль держави, профспілок та роботодавців на всебічну адаптацію трудового законодавства до норм і стандартів ЄС, інтеграцію українського ринку праці в єдиний європейський простір та максимальне наближення умов праці в Україні до тих, що надаються українцям, які користуються тимчасовим захистом у державах-членах ЄС, як необхідної умови для їхнього повернення в Україну та участі в її відбудові;
8. наголошують на необхідності підтримки, шляхом проєвропейських законодавчих та інституційних змін, більш активного та повноправного залучення українських організацій громадянського суспільства до планування та реалізації реформ у країні.
9. підкреслюють важливість термінового виділення коштів для забезпечення сталого функціонування Платформи громадянського суспільства Україна- ЄС;
10. заохочують розробку та реалізацію програм технічної допомоги ЄС, спрямованих на зміцнення незалежних організацій громадянського суспільства в Україні, включаючи навчання їхніх представників з питань реформ, пов'язаних з європейською інтеграцією, та покращення розуміння ЄС реформаторських зусиль України;
11. підкреслюють необхідність забезпечення зеленого та соціально справедливого переходу шляхом інтеграції екологічної політики в усі галузеві програми розвитку та гармонізації законодавства у сфері сталого розвитку зі стандартами ЄС;
12. закликають до скоординованої співпраці між зацікавленими сторонами, ЄС та міжнародними партнерами з метою захисту та відновлення навколишнього середовища, пошкодженого війною, а також покарання за екологічні злочини, оскільки вони неминуче матимуть довгострокові наслідки;
13. закликають сприяти децентралізації виробництва електроенергії в Україні, наприклад, за допомогою економічних моделей, орієнтованих на людей, таких як кооперативи, розбудові можливостей накопичення енергії, реалізації заходів з підвищення енергетичної стійкості, зміцненню стабільності системи, відбудові та модернізації енергетичної інфраструктури України; наполягати на тому, що ЄС повинен припинити імпорт енергії з Росії;
14. наголошують на необхідності розвитку інфраструктури та дієвих інструментів для інклюзивного, інноваційного та прозорого післявоєнного відновлення економіки України, включаючи безумовне дотримання індикаторів, визначених у плані реалізації Програми фінансової підтримки України від Європейського Союзу Ukraine Facility, у терміни, узгоджені з Європейською Комісією, та підкреслюють важливість залучення соціальних партнерів та громадянського суспільства до всіх цих процесів;
15. підтверджують, що відновлення України залежить від мобілізації людського капіталу, реінтеграції внутрішньо переміщених осіб, біженців, ветеранів та осіб з інвалідністю в цивільне життя, а також від сприяння соціальній згуртованості та інклюзивності; у цьому контексті наголошуємо на необхідності запровадження індивідуалізованої допомоги, пільг та соціальних послуг для кращого захисту прав вразливих груп та осіб з інвалідністю;

вітають той факт, що Конференція з відновлення України 2025 року в Римі включила це питання до порядку денного, запросивши до обговорення профспілки, роботодавців та неурядові організації;

16. звертають увагу на необхідність інтеграції аграрного сектору України в економіку ЄС шляхом надання підтримки українським фермерам, щоб вони могли відповідати стандартам ЄС, та спрямування спільних зусиль для забезпечення глобальної продовольчої безпеки та зміцнення позицій на зовнішніх ринках; визнання кооперативів потужним економічним і демократичним інструментом для прискорення цих процесів на національному та європейському рівнях;
17. виступають за синхронізацію політики України та ЄС шляхом посилення санкцій ЄС проти Росії та інших країн, зокрема шляхом введення санкцій щодо всіх без винятку російських банків (відключення від SWIFT, заборона інвестицій, заборона надання фінансових послуг), а також шляхом введення санкцій (аж до повної заборони) на імпорт нафти, газу, ядерних матеріалів, металопродукції та технологій, що походять з Російської Федерації;
18. зазначають, що українські діти, які наразі не відвідують школу, повинні бути пріоритетом, а доступ до місцевих систем освіти має бути розширений. Це включає індивідуальні процедури зарахування, захист культурної ідентичності та запровадження гнучких, індивідуалізованих шляхів навчання для задоволення різноманітних потреб;
19. підкреслюють необхідність підтримки перетворення шкіл на інклюзивні, демократичні простори шляхом професійного розвитку освітян, навчання керівників шкіл та сприяння розвитку демократичних компетентностей серед учнів; наголошують на важливості психологічної підтримки, включаючи реабілітацію, для вчителів, учнів та їхніх сімей з метою подолання травм, пов'язаних з війною, та сприяння емоційній стійкості та соціальній згуртованості;
20. закликають сприяти стійкій співпраці з національними та міжнародними партнерами, громадянським суспільством та місцевими органами влади з метою впровадження системних реформ у сфері освіти. Це включає міжсекторальну співпрацю, залучення батьків та молоді, а також інтеграцію неформальної освіти для створення цілісної та інклюзивної системи освіти в Україні;
21. підкреслюють нагальну необхідність протидіяти масовим кампаніям дезінформації, особливо з боку Росії та Китаю, які спрямовані проти українського суспільства і мають на меті підірвати довіру до демократичних інститутів та процесу європейської інтеграції; у цьому контексті закликають органи влади ЄС та України, а також провайдерів цифрових платформ, активізувати зусилля у сфері медіаграмотності, видимості надійної незалежної журналістики, прозорості алгоритмів та надійних заходів проти іноземного втручання і маніпулювання інформацією. Вкрай важливо захистити цілісність інформаційного простору, що має вирішальне значення для демократичного розвитку України та її шляху до членства в ЄС.